

PATENTNI SPIS BR. 5599.

Ing. Karl Madner, Beč.

Seriovi kontakt za ležišta šina.

Prijava od 21. juna 1927.

Važi od 1. januara 1928.

Traženo pravo prvenstva od 22. juna 1926. (Austrija).

Poznati su već kontakti uređaji na šinama, kod kojih je podloga za šine šuplje izvedena i napunjena tečnošću, tako da djeluje kao sud za pritisak, a na njoj je ugrađeno kontaktno uređenje, koje se stavlja u djelovanje usled povišenja ležajnog pritiska šina, koji nastaje opterećenjem šina voznim sredstvom. Pošto je prostor između šina i prača, koji stoji na raspoloženju za smeštanje pomenute posude za pritisak, u svakom pogledu vrlo ograničen, to posuda za pritisak može zauzeti srazmerno male dimenzije, tako da je i dejstvo srazmerno neznatno. To ima naravno za posledicu, da je i njegovo djelovanje na kontaktne uređaje, srazmerno malo, radi čega ovo uređenje zahteva vrlo osetljivo postavljanje kontaktnih delova.

Pošto dalje opisani kontakti uređaji djeluju samo preko jednog jedva i preko dva polja prača, odgovarajući dužini šina, to se za slučaj, da se dejstvo mora prenati na veću dužinu šina, ukazuje potreba, da se smesti odgovarajući broj takovih kontaktnih uređaja za šine, jedan iza drugog i da ih se međusobno električno veže. Ovakovo uređenje je ali vrlo skupo, jer je potreban prekomeran broj ovakvih električnih kontaktnih uređaja, a iz istog razloga je i održavanje teško.

Dalje je ovaj poznati kontakti uređaji za šine u praksi i radi toga slabo uveden, jer je dosta osjetljiv prema promenama u uležavanju šina, jer ako je susjedni prag lošije uležan od onoga na kome je smešten

kontakti uređaji to može potpuno nastati preopterećenje posude za pritisak i prouzrokovati kontakt u nepravu vreme.

Predmet predložene pronalaska je kontakti uređaji za šine, koji odstranjuje gore pomenute mane, a sastoji se u tome, da su bezkontaktne šupljine više podloga za šine, ili podložnih ploča za šine, koje djeluje kao posude za pritisak međusobno spojene cevima ili kanalima i da stoje u vezi samo sa jednim električnim kontaktnim uređenjem tako, da svi zajedno mogu djelovati na ovo kontaktno uređenje.

Time se postiže prvo, da ležajni pritisak, koji je prema iskustvu uvek podeljen na više pračova, može djelovati sa višim tačkama na jedan te isti električni kontakti uređaji, pri čemu se djelovanje više posuda za pritisak sabira i premda su srazmerama posuda za pritisak manje dobija se jako i pouzdano dejstvo.

Drugo, prema predloženoj pronalasku potreban je za celu grupu posuda za pritisak samo jedan jedini električni kontakti uređaji, koji djeluje duž cele dužine šina, na kojima je smešten odgovarajući broj posuda za pritisak, tako da otpada dosta veliki broj električnih kontaktnih uređenja, što uslovljava znatno pojednostavljenje i bitno uprošćava održavanje, koje se je u glavnom sastojalo u naknadnom regulisanju kontaktnih delova.

Treće, gore opisano određenje puno je neosetljivije za promenu u uležavanju pračova od poznatog uređenja, jer usled pri-

bližno kontaktno držeće težine koloseka, preopterećenje jednog ili više pragova, koje nastaje usled promene uležajenja pragova, izaziva opterećenje susednih pragova, tako da manje opterećenje posude za pritisak usled međusobne komunikacije, primaju tečnost iz više opterećenih posuda za pritisak, koja iz njih pretiče i koju na taj način čine neškodljivom za kontaktni uređaj.

Na priloženom nacrtu shematično je prikazano uređenje.

Podloge za šine ili podložne ploče za šine a, b, c, d (sl. 1, 2 i 3) ne nose nikakav kontaktni uređaj ali njihove su šupljine o, međusobno vezane pomoću cevi r, koja je u vezi sa električnim kontaktnim uređajem k, koji je postavljen na postolju s za šine (sl. 1, 2 i 4). Šupljine o i cevi r napunjene su tečnošću, koja stavlja u dejstvo kontakt k.

Ako se šina na kojem god mestu u sl 1 predočene dužine šine optereti jednim vaznim srestvom, to se ležišni pritisak šina prenaša na jedno ili više postolja za šine, koja dejstvuje kao posude za pritisak, a iz svakog postolja za šine tiska se tečnost u

cevi r, koja vodi do kontaktnog uređaja, tako da se tamo dejstvo umnaža i time se kontaktno uređenje stavlja pouzdano u dejstvo.

Patentni zahtev:

Seriiovi kontakt za ležišta šina, kod kojega na poznati način izdubljena i tečnošću napunjena postolja za šine dejstvujaju kao posude za pritisak, kod povišenog ležišnog pritiska šina i posreduje na dejstvovanje električnog kontaktnog uređenja, naznačen time, da su šupljine više podloga za šine, ili podložnih ploča za šine, koji nemaju kontakta, međusobno cevima ili kanalima spojeni i u vezi sa električnim kontaktnim uređajem, tako da svi zajednički mogu dejstvovati na ovaj kontaktni uređaj s ciljem, da s jedne strane rašire obvod njegovog dejstvovanja na što je moguće veću daljinu šina, a s druge strane da sumira mehaničko dejstvovanje više posuda za pritisak, tako da se vaznim srestvima postigne sigurno odn. pouzdano dejstvovanje uređaja i visoka neosetljivost, za promene u uležajenju šina.

ovaj kontaktni uređaj na šine, kod kojih je podloga za šine šuplje i napunjene tečnošću, tako da dejstvovanje kao sud za pritisak, a na taj je način kontaktno uređenje, koje se stavlja u dejstvovanje usled povišenog ležišnog pritiska šina, koji nastaje opterećenjem šine vaznim srestvom. Pošto je prostor između šina i pragova, koji stoji na raspoložanju za dejstvovanje posude za pritisak, u ovom pogledu vrlo ograničen, to posuda za pritisak može izazeti stvarno mehaničko dejstvo, tako da je i dejstvo stvarno i pouzdano. To ima naravno za posledicu da i njegovo dejstvovanje na kontaktni uređaj stvarno malo, radi čega ovo uređenje zahteva vrlo osetljivo postavljanje kontaktnih delova.

Priloženo opisani kontaktni uređaj dejstvuje samo preko jednog jedva i preko dva poja praga, odgovarajući dužini šina, to se za slučaj, da se dejstvo mora preneti na veću dužinu šina, ukazuje potreba, da se smesti odgovarajući broj takovih kontaktnih uređaja za šine, jedan za drugog i da ih se međusobno električno veže. Ovo uređenje je ili vrlo skupo, jer je potrebno prekomerna broj ovačkovih električnih kontaktnih uređaja, a iz tog razloga je i održavanje teško.

Taj je ovaj poznati kontaktni uređaj za šine u stvari i radi toga slobodno uveden, jer je dosta osetljiv prema promenama u uležajenju šina, jer ako je susedni prag lošije uležajen od onoga na kome je smeten

kontaktni uređaj to može popuno nastati preopterećenje posude za pritisak i propadati kontakt u nepravo vreme.

Predmet predložene pronalaska je kontaktni uređaj za šine, koji održavaju gore pomenute mane, a sastoji se u tome, da su bezkontaktno šupljine više podloga za šine, ili podložnih ploča za šine, koje dejstvujaju kao posude za pritisak međusobno spojene cevima ili kanalima i da stoje u vezi sa svake od njih električnim kontaktnim uređenjem, tako da svi zajedno mogu dejstvovati na ovaj kontaktno uređenje.

Time se postiže prvo, da ležišni pritisak koji je prema iskustvu usvek podeljen na više pragova, može dejstvovati za više tačaka na jedan te isti električni kontaktni uređaj, pri čemu se dejstvovanje više posuda za pritisak sabira i premda su stvarna posuda za pritisak manje dobija se jako i pouzdano dejstvo.

Drugo, prema predloženom pronalasku potreban je za celu grupu posuda za pritisak samo jedan jedini električni kontaktni uređaj, koji dejstvuje duž cele dužine šina, na kojima je smeten odgovarajući broj posuda za pritisak, tako da opada dosta veći broj električnih kontaktnih uređaja, što uslovljava znatno pojednostavljenje i hitno upravljanje održavanjem, koje se je u stvarnosti sastojalo u naknadnom regulisanju kontaktnih delova.

Treće, gore opisano odredjenje pruno je neosetljivije za promenu u uležajenju praga od poznatog uređenja, jer usled pri-

